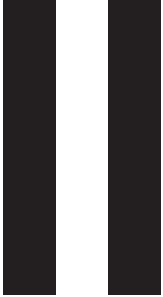

ZLATÁ PAVUČINA
ZÁKULISÍ NEJSLAVNĚJŠÍ
ÉRY BOHEMIANS

JAN JANDERA

ZLATÁ PAVUČINA

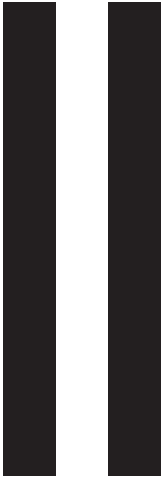

ZLATÁ PAVUČINA

**ZÁKULISÍ NEJSLAVNĚJŠÍ
ÉRY BOHEMIANS**

J A N J A N D E R A

**NAKLADATELSTVÍ
ÉPOCHA**

Copyright © Jan Jandera 2018

Cover © Lukáš Tuma, 2018

Photos © Archiv Bohemians Praha 1905, 2018

Czech Edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2018

ISBN 978-80-7557-162-5 (print)

ISBN 978-80-7557-641-5 (ePub)

ISBN 978-80-7557-642-2 (mobi)

ISBN 978-80-7557-643-9 (pdf)

Obsah

Všechno jednou začíná.	9
Začátek dlouhé cesty.	18
1972/1973 – a jsme zase prvoligoví.	23
A je tu sezona 1974/1975.	26
Závěr sezony 1974/1975: Tak, soudruzi, co s tím?	28
Co všechno můžou být „černé fondy“?	34
Pár kapek v pozadí.	38
Jak se chodí na Hrušky.	43
Skládačka.	48
Začíná éra Tomáše Pospíchala.	55
Škoda velkých talentů.	59
První rok s Pospíchalem.	62
Odchody, posily a návraty.	65
1978–1980: První předehra k titulu a válcovaný Bayern.	70
Sezona 1980/1981 – Velké odchody. Tondo, nezapomeneme! ...	75
Tomáš Pospíchal.	79
Rozhodčí a trenéři.	83
Místo titulu – do třetice třetí místo.	92
Finále začíná.	101
Kdo, když ne my, a kdy, když ne teď?	109

Zimní rozpaky	115
Jediným soupeřem jsme si sami	119
A jsme z nejhoršího uvnitř.	124
A jsme před posledním krokem, už to nepustíme!.....	127
Finálová opona se zvedá.	132
Už je to věc jistá, sledujete mistra!	135
Co napsat závěrem?.....	143
Kdo je kdo ve Zlaté pavučině.	148
Zlatá pavučina v tabulkách	151
Výsledky Bohemians v mistrovské sezóně.....	164
O autorovi.	169

Když jsem před jednatřiceti lety – 20. 11. 1987 – vstupoval do vyšetřovny kpt. Bureše, tak mi v hlavě pochodovaly všechny ty načerno prodané vstupenky, fiktivní seznamy „placených“ pořadatelů, složenky, a další. A vzpomněl jsem si na Jardu Houšku, který byl za černé fondy při svém působení v Příbrami oceněn více než dvěma roky natvrdo. Ze svědka se obžalovaný stane někdy jednou blbou větou, říkával Jaroslav Houška. Před vchodem jsem navíc potkal Mirka Štemberu, v té době hlasatele a člena sportovní komise. To mi taky nepřidalo, vůbec jsem netušil, proč pozvali taky jeho. Mirek byl Klokán až za hrob. Já jsem ho používal spíš jako spojku s vedením, protože se mi z různých důvodů nechtělo přímo jednat hlavně ve věci vytipovaných hráčů, ale co měl Mirek s černými fondy, to jsem netušil. Asi o nich věděl, ale to tak bylo všechno. Ukázalo se, že předvolání Mirka Štembery byl skutečně jen výstřel do tmy. Policajti věděli, že je na tom špatně se srdíčkem a mysleli, že ve strachu řekne i co neví... Mirek neřekl nic, ale po opakovaném předvolání to jeho srdce nevydrželo a brzy nato zemřel. Já byl vyškolen Jaroslavou Houškovou, on jako bývalý estébák měl s policajtskými manýry zkušenosti. Vyšetřovatel na mě šel s přátelskou taktikou, dal mi nahlédnout do některých, údajně důvěrných dokumentů, bavil se se mnou o fotbale z pohledu fanouška apod. Zamrazilo mě, když jsem ve spisu viděl založený útržky některých „vstupenek“, a to, že tam byla výpověď některých „fandů“, které vídám na Bohemce dodnes... Hlavně výpověď dvou pánů z vedení. O jednom píše Zdeněk Svoboda ve své knížce, jestli věděl o tom druhém, ani nevím. Dotyčný již před lety zemřel, ale zrovna od něho bych to nečekal.

Co všechno tomu předcházelo, o tom vypovídají následující řádky...

Cj.:

Dne

VV - 14/84

10. 11. 87

Předvolání svědka

Jan Jandera

Jméno, příjmení a data narození

P. 4, Štichova 593/16

Bydliště

Dostavte se dne 10. 11. 87 19 — o 10.00 hod.

kam

v Praze 4

Na Mělnicku 9

tel. 2127-7328

Předmětem svědectví je:

T9 Bohemia aus

Jm. Brunt

podpis předvolávajícího

Vydat svědectví je občanskou povinností. **Přineste s sebou toto předvolání a svůj občanský průkaz.** Budete-li žádat náhradu nutných výloh spojených s dostavením, zařídte se podle poučení.

Podle § 104 tr. ř. máte nárok, aby Vám byla uhrazena nutná vydání spojená s cestou na místo výslechu a ušlé odměna za práci. Žádáte-li náhradu jízdného, případně nocležného, musíte předložit jízdenku a doklad o zaplacení nocležného. Budete-li uplatňovat nárok na náhradu ušlé mzdy, musíte si předem nechat potvrdit zaměstnavatelem Váš průměrný hodinový plat v čisté částce. Nedostavíte-li se bez dostatečné omluvy, můžete být předveden(a) a potrestán(a) pořádkovou pokutou až do 500 Kčs (§ 66 tr. ř., § 98 tr. ř.).

Jste-li zaměstnan(a), oznamte svému zaměstnavateli, že jste předvolán(a).

Potvrzení zaměstnavatele

Potvrzuji, že předvolaný(á) má po srážce daně ze mzdy průměrný čistý hodinový plat _____ Kčs a jeho (její) pracovní doba v den předvolání je od _____ do _____ hod. Ušlé odměna za práci mu (ji) bude (nebude) sražena z jeho (její mzdy.*).

V _____ dne _____ 19 _____

razítko:

Nepravdivé údaje jsou trestné.

podpis

*) Nehodící se škrtněte!

Předvolání autora k výslechu

Všechno jednou začíná

12. červen roku 1983. Datum, které si každý příznivec a fanda Bohemky pamatuje. Datum, které znamenalo, že se fotbalový klub Bohemians Praha stal poprvé a zatím naposledy vítězem 1. československé fotbalové ligy. Od roku 1949 a 1950, kdy se náš klub pod názvem ZSJ Železničáři Bohemians Praha (r. 1949) a ZSJ Železničáři Praha (1950) umístil na 3. místě ligové tabulky, následovaly po dlouhá léta už jen ročníky s nevýrazným umístěním, popřípadě střídavě ročníky ve 2. fotbalové lize. Jen ročník 1961/1962 byl trochu výjimkou, kdy Bohemka pod názvem TJ Spartak Praha Stalingrad skončila na 4. místě ligové tabulky.

Výrazný posun nadešel až v letech, o kterých chci psát. O letech, které splétaly tak dlouho očekávaný úspěch. První náznak, že to náš klub s útokem na příčky nejvyšší myslí vážně, byl v ročníku 1974/1975, ve kterém jsme skončili na 3. místě. To už bylo v době, kdy se dva roky nazpět začala pro Bohemku spřádat pavučina úspěchu.

Kolega, který část mých postřehů zveřejnil před pěti lety na webu, nazval toto zkrácené povídání na pokračování „seriálem“ *Zlatá pavučina*. Dost výstižné. Každý úspěch není jen výsledkem dobré práce, organizace, strategie a skladby těch správných lidí, i když je to samozřejmě to nejdůležitější. Roli hrají také maličkosti, náhody, shody okolností, někdy i kousek toho štěstíčka. Prostě všechno, co je součástí běžného života, co se nedá ani naplánovat či předpokládat. A právě z té kvalitní práce, ale také i z těch různých maličkostí a okolností je utkána pavučina úspěchu. Pro Bohemku to byla v tomto případě *zlatá* pavučina v podobě získání titulu mistra ligy.

Splétala se plných deset let. Na sportovní úspěch i na můj vkus poměrně dlouhá doba. Příběh toho, jak jsem se do zákulisí tohoto dění dostal, mé postřehy i osobní pohled na události té doby se vynasnažím popsat na následujících stránkách. Mé psaní vychází z prostředí, ke kterému jsem se dostal jako dobrovolný funkcionář a také kamarád těch, kteří se o tento úspěch zasloužili.

Jako každý fanoušek jsem prožíval všechna ta léta až do roku 1972 s pocity jak na houpačce. Rok 1958, po tříkolové sezoně (přechod na podzim-jaro) postup do 1. ligy, 1964 sestup, 1966 postup,

Jaroslav Houška

1968 sestup, 1969 postup, 1970 sestup, až konečně přišel rok 1973. Já se počátkem roku 1971 seznámil v restauraci U Bulínů na pražských Vinohradech s Jardu Houškou. Žoviální vypravěč, znalec obrazů i muziky, prostě příjemný společník, s holkama to taky uměl, já se zrovna chystal k rozvodu, tak jsme si padli do oka. To jsem ovšem netušil, že proti mně sedí jedna z šedých eminencí a budoucích „nekalých živlů“ českého fotbalu, funkcionář Teplic, který měl ve fotbalových kruzích přezdívku „Kennedy“... On byl v obličejí zavražděnému J. F. Kennedymu skutečně trochu podobný. A hlavně byl svou rétorikou a argumentací víc politik než funkcionář. Vlastně ono „bafuňářství“ je taky někdy velká politika, jak jsem se v následujících letech sám přesvědčil.

V duchu jsem počítal, kolik mám v peněžence (bankovní karty nebyly), protože útrata utěšeně rostla a já měl obavu, že půjde za mnou. Opak byl pravdou, pokud měl Jarda nějaké problémy, tak kvůli prostředí, ve kterém podnikal (ano, dá se to tak říct, i když se psala sedmdesátá léta), finanční to určitě nebyly. Skončili jsme v Kravíně, to byla na tu dobu celkem nóbl vinárna s živou hudbou (piano a housle), a ráno jsme se probudili u nějakých holek v jednom baráku v Krymské ulici ve Vršovicích.

V roce 1972 nastoupil Jarda Houška na místo sekretáře v Bohemce. Pro neinformované, funkce sekretář (později tajemník) byla nejdůležitější v klubu. Suplovala pozici dnešního sportovního a obchodního ředitele. Ani ekonom neměl tak významnou pozici, zvláště když hospodařil jen s oficiálními příjmy a náklady... Právě J. Houška byl pro černé zdroje nevyčerpatelná studnice nápadů. Myslím si, že i pro Zdeňka Svobodu, který žezlo po něm převzal, byl Jarda určitou inspirací. Samozřejmě, že Zdeněk vyprofiloval svůj systém práce, s vyšším stupněm noblesy, možná i s vyšším stupněm tvrdosti.

Pokud si někdo myslí, že černé fondy byly jenom peníze, tak se mýlí. Černé fondy byly portfolio peněz, pracovních kontaktů, osobních vztahů, a mnoho dalšího. Myslím si, že Jarda byl jeden z prvních,

kdo tohle všechno v tak širokém záběru realizoval. Je třeba si ovšem uvědomit, že tento styl práce byl nesmírně časově náročný. Víkendy, večery, mnohdy logicky i nepochopení doma. Kdo fotbalu skutečně nepropadl, nemohl tuto práci dělat. Snad nemusím zdůrazňovat, že ta práce byl jeden velký balanc na hraně zákona a častěji i za ní, zvláště v netržním prostředí socialistického Československa.

V Teplicích, kde v té době působil, mu začínalo být těсно. Při přáteláku s Bohemkou na jaře 1972 na severu – Bohemka jela k zápasům do NDR – promluvil s Jardou za Bohemku pan Šmolík a v létě téhož roku byl již Jarda Houška, zvaný Kennedy, v Ďolíčku.

Pozdější „Velký šéf“ Zdeněk Svoboda měl kolem sebe kromě schopných funkcionářů po sportovní a provozní stránce taky lidi, o kterých se moc nevědělo, nebo alespoň nemluvílo. Patřil mezi ně Mirek Bičík, hlavní pořadatel a zároveň „správce“ Klokanklubu, předchůdce to Družstva fanoušků. Nikoli ovšem předchůdce po právní stránce, protože tehdejší doba (nemám na mysli politiku) nedávala možnost a ani důvod pro nějakou finanční podporu nebo vstup jiného subjektu do ekonomiky klubu. Tehdy existovala náklonnost od velkých, samozřejmě státních, podniků (IPS, ČKD, SONP, ŠKODA a další) směrem k civilním klubům. Pro vojenské kluby tu zase byla československá armáda, popřípadě Ministerstvo vnitra. Záleželo na představitelích klubů, jak se dokázali v tomto sponzorsky velmi specifickém prostředí orientovat a s onou náklonností se popasovat pro dobro klubu.

Mirek Bičík patřil do jiné skupiny. Tě, co udržovala kontinuitu fanouškovského zázemí. Zajišťoval pravidelná setkání těch nejvěrnějších fanoušků v rámci Klokanklubu. Právě on patřil někdy koncem roku 1965 k zakladatelům spolku, tzv. Odboru přátel Bohemians. Název „Klokanklub“ poté vymyslel spisovatel, autor *Černých baronů* a fanda Bohemky Miloslav Švandrlík. Mezi prvními členy Klokanklubu, který oficiálně vznikl 22. února 1966, byli i režisér František Laurin (otec Sabiny Laurinové), Jarda Štercl, Eva Pilarová a další osobnosti. Prvním

předsedou se stal známý herec Jiří Vala. Pokud si dobře pamatuji, tak prvním archivářem, nebo chcete-li zapisovatelem Klokanklubu byl tehdy dvaadvacetiletý Zdeněk Svoboda. Nejdéle jsme působili, pokud si vzpomínám, v pronajatých prostorech Svazarmu na dolním rohu náměstí Svatopluka Čecha a Moskevské ulice.

Na zakládající schůzi Klokanklubu hovoří první předseda Jiří Vala

Bičík také organizoval zájezdy, převážně autobusy na venkovní zápasy. Zájezdy se velice často konaly i proto, že jsme roky pohříchu střídavě hráli první a druhou ligu, a tak českých měst v dosahu jednodenních autobusových výletů za fotbalem, občas i s prohlídkou nějakých pamětihodností (Jičín, Mariánské Lázně, Karlovy Vary, Tábor, České Budějovice a další) bylo víc než dost. Některé zájezdy byly tak povedené, že se na ně víc než po padesáti letech pamatuji. Shodou okolností jedním z nich byl zájezd v ročníku, kdy jsme

usilovali o návrat do ligy. Hráli jsme v Táboře, kde před velice slušnou návštěvou vítali našeho útočníka Milana Kratochvíla, který v Dukle Tábor předtím vojančil. Milan se jim odvděčil gólem z voleje do šibenice, vyhráli jsme 3:0. Při cestě tam se jeden fanda, ctihodný pán v letech pan Kotaška, vsadil, že pokud vyhrajeme, zaplave si v táborském rybníku Jordán. Zápas se hrál na podzim, počasí nic moc, ale když fanda Bohemky něco slíbí, tak to přece splní. Na zpáteční cestě zavelel Mirek Bičík, zajeli jsme s plným autobusem fanoušků k Jordánu, pan Kotaška šel do prádla, aby splnil slíbené, a za velkých ovací jsme pokračovali k nejbližší hospodě.

*Miroslav Bičík, dlouholetý funkcionář Klokánů,
je dnes členem síně klubových legend*

V dalších letech, kdy jsem se díky vazbě na Jardu Houšku a později na Zdeňka Svobodu dostal mezi vyvolené, co mohli být hodně blízko dění, jsem na schůzkách Klokanklubu podával pravidelná „hlášení“ o venkovních zápasech i ze Slovenska. Chtěl jsem si to nějak zasloužit, plnil jsem proto různé úkoly, některé specifické. Využíval jsem dobrého vztahu s Dr. Leignerem, který byl fotbalovým agentem, pochopitelně „na černo“. Vždyť za žádné přestupy se přece neplatilo. Až koncem osmdesátých let jeden vysoce postavený člen fotbalového svazu vymyslel termín „neamatéři“ pro fotbalisty 1 a 2. ligy, a bylo vymalováno, žádní profici... Dr. Leigner, právník, krevní skupinou Slávista, měl úžasný přehled snad o všech hráčích, kde by mohl přijít v úvahu nějaký přestupový důvod a kolik peněz – pochopitelně černých – by ten který hráč po dohodě s mateřským klubem stál. Zastal v tomto směru tolik, že by se několik dnešních agentů asi té produktivitě divilo. Přese mě šel od něj například tip na Josefa Vinše i další fotbalisty. Nejen do Bohemky, to přiznám.

Moje zanedbatelná účast na tomto pro nás, věrné Klokany, nezapomenutelném fotbalovém období začala právě přes Mirka Bičíka. Zdeněk Svoboda mě sice občas lámal k nějaké soustavnější činnosti, třeba ve sportovní komisi, ale já jsem pro pracovní vytížení tomuto kouzlu „dělat do fotbalu“ profesionálně přece jen odolal. Bičík mě ale přemluvil, abych mu dělal zástupce hlavního pořadatele, a proto jsem s ním seděl v kanceláři. Po splnění organizačních povinností před zápasem, jako byla například evidence a rozmístění pořadatelů, distribuce vstupenek do pokladen a případné doplnění dalších vstupenek, když na pokladnách došly (a tam byla ta hranice legality, další bloky vstupenek nebyly většinou řádně evidované), jsem měl další úkol. Dostal jsem vysílačku a šel jsem těsně před zápasem k lavičkám pro hráče. Když jsem rozpoznal, že se připravovalo střídání, zeptal jsem se vedoucího mužstva, někdy trenéra, kdo za koho nastoupí, a na číslo dresu. Bylo to proto, že hlavně u hostujícího týmu dopředu nahlášená čísla občas nesouhlasila a vznikaly různé záměny

čísel a jmen. Správné údaje jsem vysílačkou hlásil nahoru do kabiny hlasatele, kde panoval dlouhá léta Mirek Štembera.

Hostující lavička byla v té době tam, kde je nyní lavička Bohemky, tedy obráceně, u hlavní tribuny blíž k tramvaji. Takže tam přede mnou taky pobíhal pomezní rozhodčí. Za ty roky mě řada z nich už znala. Občas jsme prohodili s aktéry zápasu při odchodu v poločase pár slov, ať to byli trenéři, hráči nebo rozhodčí. Při mých služebních cestách, hlavně na Slovensko a zpět nočními lůžkovými vlaky, kam jsem jezdil velice často, jsem se s nimi občas potkal, když jeli do Prahy na zápas nebo zpět ze zápasu. Postávali jsme v uličce u vedoucího vagónu, který evidoval lůžka, prodával pivo nebo jiný alkohol a něco malého k zakousnutí. Bylo to občas zajímavé povídání. Když jela celá mužstva, hráče nahnali na lůžka, ale trenéři a vedoucí na zmíněných místech diskutovali a statně popíjeli. Převážně se tak ale dělo při cestách po zápasech domů. Košické týmy Lokomotiva a VSS, ZVL Žilina a Tatran Prešov, někdy bratislavský Inter, takto jezdily lůžkovými vozy pravidelně. Je pochopitelné, že z těchto kontaktů, ať už u lavičky hostů nebo ve vlaku, si nějaké informace odnesete, a tak byla čas od času možnost nějakou zajímavost zaslechnout a dát k dobru.

Moje přítomnost mezi lavičkami u postranní lajny při zápase měla taky výhodu, že připravované střídání jsem věděl dlouho dopředu jako první a nenápadně jsem se okamžitě přiblížil k naší lavičce a naši tak věděli s předstihem, co soupeř chystá, někdy zazněly i důležité taktické pokyny. Jediný, kdo tuto taktiku prokoukl, byl Jarda Jareš, trenér Slavie, který mě vždy hnal od jejich lavičky dál se slovy: „Hele, jseš jedno velké ucho, jdi dál, náš vedoucí ti střídání včas řekne.“ Ale po zápase, když byla příležitost, mně vždy říkal: „Dobrý, já vím, každý děláme, co umíme.“ Nebo zkrátka něco v tom smyslu.

U některých věcí sehrála roli taky náhoda nebo shoda okolností. Tak třeba na firmě, kde jsem dělal v letech 1970–1976, pracoval jako vedoucí planografie Pepík Hruška, otec našeho budoucího reprezentačního brankáře Zdeňka Hrušky. Táta Pepík trochu zadržával

v řeči, hlavně když byl ve stresu. Byli jsme kamarádi, věděl, že se motám kolem Bohemky, a vlastně to byl on, kdo nám Zdeňka, když to trochu přeženu, doporučoval, hlavně zpočátku. Když potom přišel do Bohemky trenér „Muňoz“ Musil, tak se rozhodlo, že ho budeme vážně sledovat.

Když už jsme u toho, tak na druhého Hrušku, Vladimíra, jsem zase dostal jako první tip od kustoda TJ Montáže pana Padevěta. O tomto příběhu se ale ještě rozepíšu na jiném místě.

Potom tu byl již zmíněný excelentní právník IPS pan Dr. Leigner, s kterým jsem se seznámil přes JUDr. Nechanického, mého přítele (po revoluci ředitele Generální inspekce Ministerstva vnitra, dnešní GIBS). Setkávali jsme se v restauraci hotelu Ametyst, kam jsem to měl z práce pár kroků.

Tyto skutečnosti a to, že jsem se znal se Zdeňkem Svobodou už z dětství, seznámení s Jadou Houšskou a možná další okolnosti vysvětlují, proč jsem byl v takovém nestandardním postavení, které mi umožnilo prožít zatím nejslavnější období našeho klubu takto velmi zblízka.

Začátek dlouhé cesty

Úspěch v podobě sestavení špičkového týmu a následně zisku titulu mistra ligy se pochopitelně nerodil z roku na rok. Nakonec se ta cesta protáhla na již zmiňovaných téměř deset let. Trochu shoda okolností, možná i šťastných a nešťastných náhod, ale hlavně spousta nekonečné usilovné práce. To bylo pozadí tohoto velkého úspěchu.

Zdeněk Svoboda

V roce 1972 nahradil na místě předsedy oddílu Viléma Danziga Jaroslav Típek, za pana Šmolíka přišel výše zmíněný Jarda Houška a na obzoru se rýsoval Zdeněk Svoboda, nastupující pokladník klubu. Tato tři jména znamenala doslova převrat v útrobách Ďolíčku. Možná málokdo ví, že na přelomu let 1971 a 1972 byla ekonomická situace klubu i na socialistické poměry velice špatná. Hovořilo se o dluhu přes milion Kčs, což byla na tu dobu vysoká částka. Stále hlasitěji se ozývaly hlasy volající po tom Bohemku odepsat a poslat ji do fotbalového suterénu ke klubům jako Meteor, Dynamo Kobylisy nebo Aritma. Hlavně vršovičtí bratři z Edenu vstoupili do této špinavé hry velmi aktivně. Nejmenovaný vysoký sešivaný funkcionář pronesl památnou větu: „Vezmeme si Panenku a Jarkovského a budeme morálně povinováni tomuto klubu potom nějak pomoci.“ Jak šlechetné...

Těchto snah bylo ještě několik. Musím zdůraznit, že postupně se tyto vztahy narovnávaly a později byly velice korektní. S odstupem času a v kontextu událostí se tak jeví příchod Houšky, Típka a Svobody jako mana z nebes. I když Zdeněk Svoboda trochu fungcionářil už asi dva roky předtím, namotal se do Bohemky jako stavař při výstavbě hlavní tribuny a navíc byl zakládajícím členem Klokanklubu.

Chci připomenout, že i další členové výboru jako Jirka Vais, Bohuš Jedlička, pánové Prchlík, Vadlejch, Erik Rodek – mezinárodní tajemník který v r. 1978 nečekaně zemřel, noblesní Jirka Vopravil, který přišel, když byl vyhozen ze Slavie, Mirek Bičík, no prostě všichni až na jednoho či dva, se svým elánem a obrovskou pracovitostí rovněž svorně podíleli na tom, jak to v Bohemce šlapalo. Dle mého názoru to byli ale oni tři výše jmenovaní (Houška, Típek, Svoboda) plus trenér Musil, kteří zásadně ovlivnili to, že Bohemka nabrala ten správný směr.

Jarda Houška. Určitě nebyl Klokán, ale byl srdcař – funkcionář. Zní to divně, ale tito lidé se ponoří do problému celým svým já. On a později Zdeněk Svoboda měli úžasný tah na bránu, Zdeněk